

Många träd kan leva med tickor under lång tid och det behöver inte betyda att trädet håller på att dö.

3.5.3 Ekologiska värden

De ekologiska värdena av grönstrukturen är många och viktiga. Grönstrukturen är nödvändig för att de ekologiska processerna ska fungera. Parke- och grönytor utgör en fristad för växter och djur, den s.k. biologiska mångfalden. Den biologiska mångfalden kan utvecklas i planering av nya projekt och genom inriktad park- och naturskötsel. Lund är en grön stad som erbjuder stor variation i miljöer, t.ex. innergårdar, som ger gynnsamt mikroklimat, vilket i sin tur medför att art- och individrikedomen kan vara stor. Gamla uppvuxna träd ger goda förutsättningar för insekter och fågelliv. Undersökningar visar att småfågelpopulationerna kan vara mycket täta i villaområdenas trädgårdar. Skötseln av stadens parker präglas i stor utsträckning av rationell och traditionell skötsel, vilket kan missgynna parkernas förmåga att härberga ett rikare djurliv. Djurlivet har också stor betydelse för människans trivsel i stadens parker och trädgårdar. I en rapport från Movium (1991) nämns djurlivet som det mest uppskattade inslaget i stadens parker. I stor utsträckning påverkar arean på parkmarken antalet djurarter, men även små naturbiotoper kan vara viktiga i stadssammanhang. En ökad integrering av parker och andra naturområden bidrar till ökade spridningsmöjligheter för faunan och floran och minskade isoleringseffekter. Det är värdefullt att de gröna områdena hänger samman i grönstråk och att kontakt finns med tätortsnära naturområden.

Vegetationens vattenupptagande funktion gör att erosionen minskar samt har en renande effekt på vattnet. Beroende på grönstrukturens karaktär kan den ha en vinddämpande effekt, öka luftfuktigheten, minska temperaturskillnader och avleda kallströmmar. Vegetationen har klimatförbättrande egenskaper som gör att utemiljöerna blir mer behagliga att vistas i. En viktig aspekt på grönstrukturen är dess renande effekt, dvs dess förmåga att binda dammpartiklar och skadliga ämnen och avge syre.

Staden innehåller två typer av miljöer som är särskilt värdefulla för ekologin och där sällsynta och hotade arter främst förekommer: gamla träd och ruderatmark.

Gamla träd finns i de parker som anlades på 1700-1800-talen. Här har träden uppnått den ålder som behövs för att ge förutsättningar för många arter att leva på och i träden. De mest iögonfallande arterna som lever i de äldre träden är fåglar och fladdermöss men de mest sällsynta arterna är ofta skalbaggar och andra vedlevande insekter. Lavfloran på gamla träd kan vara rik, men är på vissa platser utarmad på grund av luftföroreningar. En hel del sällsynta svampar finns också i parkerna och är även de främst knutna till riktigt gamla träd. Speciellt i Lundagård finns en rad insektsarter som är mycket sällsynta och normalt förknippas med gamla naturskogar. Ett flertal rödlistade arter finns i Stadsparken, Lundagård, UB-parken, St. Larsparken och Tunaparken. Det är viktigt att tänka på spridningsmöjligheter och föryngring av gamla bestånd för att säkra artrikedomen på lång sikt. Även alléer, träd i kvartersmark och solitära träd har stor betydelse för att skapa spridningsstråk.

Gulsippor på Holmbergska tomten.

Lundagård anlades på 1700-talet och här finns den äldsta förekomsten av träd i Lund. Träden ger livsförutsättningar för många krävande och specialiserade arter. När Lund började expandera utanför stadsvallen skedde det med en hel del institutioner och villor med stora trädgårdar. Trädgårdarna är idag uppvuxna och har utvecklats till rika miljöer, främst för djurlivet. Vartefter staden vuxit ut på landsbygden har den inkorporerat gårdar och bymiljöer, som ytterligare har berikat grönstrukturen med äldre trädgårdar och parker.

Huvuddelen av Lunds parkmark finns idag i områden som utvecklats i efterkrigstiden och har därför en relativt ung vegetation. När vegetationen åldras kommer den biologiska mångfalden att bli mer omfattande.

På ruderatmark påverkas markskiktet regelbundet vilket medför att konkurrenssvaga arter som är lättspredda kan få fotfäste. Exempel är järnvägsgräs, ödetomter och vägar. Här återfinns vi flera sällsynta växtarter där en del tidigare var knutna till det äldre åkerbruket med återkommande trädor. Några kan ha haft naturliga förekomster vid stranderosion längs vattendrag och rotvälter i skogsmark innan människan började påverka landskapet. Flertalet arter har kommit hit med människans hjälp från andra livsmiljöer. En ruderatmiljö är ofta svår att bevara då den förändras genom igenväxning om den inte påverkas i någon form. För riktigt sällsynta arter finns det möjlighet att skapa likartade förhållanden i närheten för att de ska kunna etablera sig och leva kvar.

Andra områden med höga ekologiska värden är bl.a. Sankt Hans backar, Norra kyrkogården, Allhelgonabacken, Botaniska trädgården, Höjeådalen, Holmbergska tomten, Rinnebäcksravinen, Vipeholm och Råbyholm.

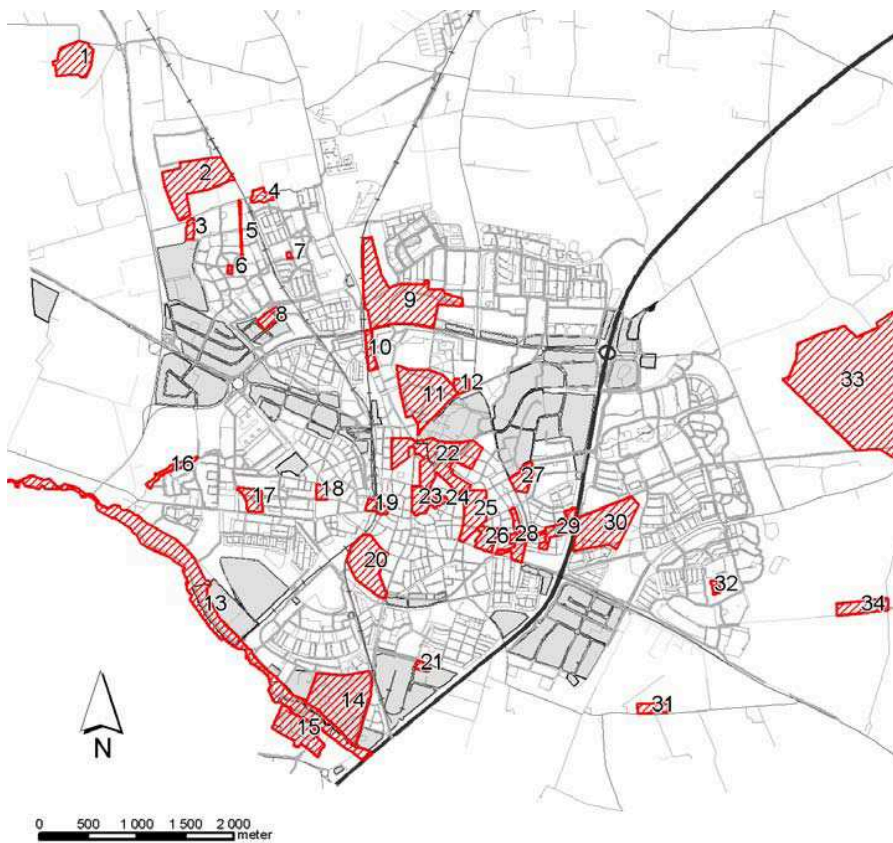
De östra tätorterna har brist på större parker (> 3 ha) i anslutning till bebyggelsen, vilket i viss mån kompenseras av närheten till naturområden. Denna närhet gör att den eventuella bristen på ekologiska värden inom tätorten överbryggas.

Döda träd är viktiga för den biologiska mångfalden.

Omkullfallna träd på Holmbergska tomten har blivit material för kojbygge.

1. Fels mosse
2. Nöbbelövs mosse
3. Gunnesbo gård
4. Norra Nöbbelöv
5. Pärnallén
6. Råfshög + Nöbbelövs boställe
7. Jaktkortet 65, äldre gård
8. Koloniområden, Odlarevägen
9. St. Hans backar
10. Monumentparken
11. Norra kyrkogården
12. Annetorp
13. Höjeådalen
14. St. Lars, norra
15. St. Lars, södra
16. Rinnebäcksravinen
17. Folkets park
18. Holmbergsska tomten
19. Klosterkyrkans kyrkogård och Bantorget
20. Stadsparken
21. Råbyholm
22. Kv. Kråkelyckan och universitetsområdet
23. Lundagård
24. Kulturen
25. Botaniska trädgården
26. Östervångsskolan
27. Tunaparken
28. St. Jörgens park och Villa Sunna
29. Elias Fries park
30. Vipeholm
31. Stora Råbydammen
32. Äldre trädgård, Linero
33. Kungsmarken
34. Arendala park

Områden med höga ekologiska värden i och omkring Lunds stad

Sammanfattning:

- Parker, grönområden och trädgårdar utgör viktiga livsmiljöer för tätorternas växter och djur.
- Vegetationen förbättrar lokalklimatet och luften.
- Gamla träd och ruderatmark har särskilda ekologiska värden.
- Gamla träd finns i många av Lunds äldre parker.
- I de östra tätorterna kompenserar tätortsnära natur bristen på äldre parker.

Råd och riktlinjer - ekologiska värden

- Allmänhetens kunskap om, och förståelse för, ekologiska samband ska öka.
- Vårda och värna gamla träd som utgör viktiga livsmiljöer för växter och djur.
- Vårda och värna det hortikulturella växtmaterialet, som har stor betydelse för den biologiska mångfalden.
- Arbeta för sammanhängande grönstrukturer i kontakt med det tätorts-nära landskapet.
- Säkra och utveckla de östra tätorternas närhet till naturområden.
- Skapa "faunadepåer" med död ved i tätorten.
- Öka den biologiska mångfalden genom etablering av fler arter i gräs mattor, buskage och trädskikt samt genom större variation i skiktning och slutenhet.
- Öka "bostadsbyggandet" för hålhäckande arter (fåglar, fladdermöss, insekter mm), genom uppsättning av olika slags holkar.
- Parkvård och parkskötsel skall ske på biologiska och ekologiska grunder.
- Eftersträva en mångfald av biotoper i stadens park- och naturmark.
- Värdefulla biotoper och skyddsvärda arter ska ges långsiktiga överlevnadsmöjligheter i planering, projekt och skötsel.
- Öka inslaget av vatten i staden.
- Utveckla lokalt omhändertagande av dagvatten.
- Arbeta för att förbättra klimat och luftkvalitet.